

สถานภาพการศึกษาวัจนกรรมในงานวิชาการของไทยในรอบ 33 ปี (พ.ศ. 2536–2568)

The Status of Speech Acts in Thai Academic Works Over the Past 33 Years (1993–2025)

วันที่รับบทความ: 9 สิงหาคม 2568

กานต์ธิดา อ่อนเกตุพล^{1*}

วันที่แก้ไขบทความ: 6 พฤศจิกายน 2568

วันที่ตอบรับบทความ: 21 พฤศจิกายน 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์สถานภาพการศึกษาวัจนกรรมจากการรวบรวมบทคัดย่อในงานวิชาการของไทยในรอบ 33 ปี (พ.ศ. 2536–2568) จำนวน 180 เรื่อง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงเอกสาร รวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทย และฐานข้อมูลออนไลน์ 3 ฐาน ได้แก่ Thai Journals Online (TCI-ThaiJo), Google Scholar และกูเกิล (Google) ผลการสังเคราะห์ข้อมูลสามารถจำแนกองค์ความรู้ได้เป็น 5 ประเด็น ดังนี้ 1) ช่วงเวลาที่มีการศึกษาวัจนกรรม แบ่งได้เป็น 4 ช่วง ได้แก่ ช่วงบุกเบิก (พ.ศ. 2536–2545) ช่วงขยายแนวคิด (พ.ศ. 2546–2555) ช่วงเติบโตพร้อมยุคดิจิทัล (พ.ศ. 2556–2565) และช่วงร่วมสมัย (พ.ศ. 2566–2568) 2) แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ศึกษาวิจัยวัจนกรรม แบ่งได้เป็น 5 กลุ่ม แนวคิดที่พบบากที่สุดคือ กลุ่มแนวคิดวัจนกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 3) ประเด็นที่ศึกษาวัจนกรรม แบ่งได้เป็น 8 กลุ่ม ประเด็นที่พบบากที่สุดคือ การศึกษาการแสดงและจำแนกวัจนกรรม 4) ประเภทของวัจนกรรมที่ศึกษา แบ่งได้เป็น 7 ประเภท ประเภทที่พบบากที่สุดคือ การศึกษาวัจนกรรมแบบภาพรวม และ 5) บริบทที่ใช้ในการวิเคราะห์ แบ่งได้เป็น 7 ประเภท ประเภทที่พบบากที่สุดคือ การสื่อสารในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ ผลการศึกษาทำให้มองเห็นช่องว่างและแนวโน้มในการพัฒนางานวิจัยวัจนกรรมในอนาคต

คำสำคัญ: สถานภาพ วัจนกรรม งานวิชาการ

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

* ผู้ประสานงานหลัก e-mail: kantida.2806@gmail.com

The Status of Speech Acts in Thai Academic Works Over the Past 33 Years (1993-2025)

Received: August 9, 2025

Kantida Onketphon^{1*}

Revised: November 6, 2025

Accepted: November 21, 2025

Abstract

The objective of this research is to synthesise the status of speech acts in 180 Thai academic works over the past 33 years, from 1993 A.D. to 2025 A.D. A documentary research approach was used to analyse and synthesise data from Thai university research databases and three online databases: Thai Journals Online (TCI-ThaiJo), Google Scholar, and Google. The data analysis revealed that knowledge in discourse studies can be categorised into five key areas: 1) discourse research can be classified into four periods: the pioneering stage (1993–2002), the expansion stage (2003–2012), the growth stage in the digital era (2013–2022), and the contemporary stage (2023–2025); 2) five main groups of theoretical approaches were employed, with discourse-related theories and related frameworks being the most commonly used; 3) eight primary themes in discourse studies were identified, with the most common being the analysis and classification of speech acts; 4) types of discourse studied were classified into seven categories, with general or comprehensive discourse being the most studied; and 5) seven types of analytical contexts were utilised, with everyday communication being the most frequently examined. These findings highlight existing gaps and future directions for the development of discourse research in Thailand.

Keywords: Status, speech acts, academic works

¹ Lecturer, Thai Language Program Faculty of Humanities and Social Sciences, Surat Thani Rajabhat University

* Corresponding author, e-mail: kantida.2806@gmail.com

บทนำ

การศึกษาวัจนกรรมเป็นการใช้ภาษาที่แสดงเจตนาในการสื่อสาร เป็นการกระทำที่แสดงออกในรูปแบบถ้อยคำเพื่อสื่อเจตนาของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง เช่น การขอร้อง การถาม การขอโทษ การขอบคุณ ฯลฯ ดังที่ อรรถวรณ ปิรันธน์โอวาท (2546, หน้า 17) ได้กล่าวไว้ว่า วัจนกรรม คือเจตนาในการส่งสารในถ้อยคำหรือบทสนทนา ทฤษฎีวัจนกรรมเป็นเรื่องของการจัดกลุ่มของความตั้งใจในการสื่อสารอย่างเป็นระบบและจะศึกษาว่า ความตั้งใจในการสื่อสารเหล่านั้นถูกใส่รหัสอย่างไรในบริบทต่าง ๆ กัน

ทรงธรรม อินทจักร (2550, หน้า 9) ได้สรุปที่มาของแนวคิดวัจนกรรมไว้ว่า ผู้บุกเบิกแนวคิดวัจนกรรม คือ จอห์น แลงซอร์ ออสติน นักปรัชญาภาษาธรรมชาติ ออสตินเชื่อว่าถ้อยคำนอกจากจะสื่อความหมายแล้ว ยังสามารถก่อให้เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งได้ด้วย ต่อมา จอห์น โรเจอร์ส เซิร์ล ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของออสติน ได้นำแนวคิดวัจนกรรมมาศึกษาพัฒนาในประเด็นที่กว้างขึ้น เซิร์ลเชื่อว่าวัจนกรรมหมายถึงถ้อยคำที่แสดงเจตนาของผู้พูด โดยถ้อยคำและเจตนาของผู้พูดไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ทุกครั้งที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำจะต้องแสดงเจตนาแอบแฝงอยู่ในถ้อยคำนั้น ๆ เสมอ

กมลวรรณ ลิ้มเจษฎาพงษ์ (2563, หน้า 9) ได้สรุปลักษณะของแนวคิดวัจนกรรมไว้ว่า ออสตินจำแนกกลุ่มวัจนกรรมไว้ 5 ประเภท ต่อมาเซิร์ลได้จำแนกกลุ่มวัจนกรรมขึ้นมาใหม่ เนื่องจากพบว่าการจำแนกกลุ่มวัจนกรรมของออสตินยังมีคำกริยาบางคำที่สามารถจัดอยู่ในกลุ่มวัจนกรรมได้มากกว่า 1 กลุ่ม เซิร์ล ได้จำแนกกลุ่มวัจนกรรมเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) กลุ่มการบอกกล่าว (representatives) เป็นการที่ผู้พูดกล่าวแสดงเจตนาหรือกล่าวแสดงวัตถุประสงค์ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ผู้ฟังทราบ 2) กลุ่มการชี้แนะ (directive) เป็นการแสดงความพยายามของผู้พูด (ในระดับใดระดับหนึ่ง) ที่จะให้ผู้ฟังทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 3) กลุ่มการผูกมัด (commissive) เป็นการที่ผู้พูดผูกมัดตัวเองว่าจะกระทำบางอย่าง หรือจะไม่กระทำบางอย่าง เช่น การให้สัญญา (promise) 4) กลุ่มการแสดงความรู้สึก (expressive) เป็นการที่ผู้พูดแสดงออกถึงสภาวะทางจิตใจในการบ่งบอกถึงความจริงใจในเนื้อหา และความจริงใจที่แสดงออกในการสื่อความหมายนั้นมักเป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไป และ 5) กลุ่มการแถลงการณ์ (declaration) เป็นการที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำเพื่อแจ้งให้ผู้ฟังทราบ ไม่ได้เป็นถ้อยคำที่เป็นการบอกกล่าวเฉย ๆ แต่ผลของถ้อยคำจะก่อให้เกิดผลกระทบโดยทันที

ทฤษฎีวัจนกรรมได้ถูกนำไปใช้ในงานวิจัยอย่างแพร่หลาย การศึกษาวัจนกรรมในงานวิชาการของไทยมีการศึกษาไว้หลายแง่มุม ทั้งการศึกษาเจาะจงประเภทของวัจนกรรม เช่น ทศนีย์ เมฆถาวรวัฒนา (2541) ศึกษาเรื่อง วัจนกรรมการขอโทษในภาษาไทย หรือการนำทฤษฎีวัจนกรรมไปใช้วิเคราะห์การแปล เช่น อังศัวรา อรินทะพันธ์ (2551) ศึกษาเรื่อง การแปลนวนิยายแนวเสียดสี เรื่อง Catch-22

จากการค้นคว้างานวิจัยเกี่ยวกับวัจนกรรม พบว่า แม้การศึกษาวัจนกรรมในไทยจะมีมายาวนานกว่า 30 ปี แต่งานวิชาการส่วนใหญ่จะมุ่งวิเคราะห์วัจนกรรมในหัวข้อเฉพาะ เช่น การขอร้อง การขอโทษ ในบริบทหรือกลุ่มข้อมูลจำกัด โดยไม่มีการสรุปภาพรวมว่าการศึกษาเหล่านี้พัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรตลอดระยะเวลายาวนาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาสถานภาพและพัฒนาการของงานวิชาการด้านวัจนกรรมในไทยในรอบ 33 ปี เพื่อสรุปแนวโน้ม จุดแข็ง จุดอ่อน และช่องว่างขององค์ความรู้ ตลอดจนเสนอแนวทางพัฒนาการศึกษาวัจนกรรมในสังคมไทยให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และเทคโนโลยี

ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการรวบรวมบทความของวิทยานิพนธ์และบทความทางวิชาการที่เกี่ยวกับวัจนกรรม การศึกษาในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงเอกสารโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทย และจากฐานข้อมูลออนไลน์ ได้แก่ Thai Journals Online (TCI-ThaiJo), Google Scholar และกูเกิล (Google) นำมารวบรวม จำแนกประเภทจัดกลุ่ม และดำเนินการสังเคราะห์โดยแบ่งประเด็นในการศึกษาออกเป็น ช่วงเวลาที่มีการศึกษาวัจนกรรม แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ ศึกษางานวิจัยวัจนกรรม ประเด็นที่ทำการศึกษาวัจนกรรม ประเภทของวัจนกรรมที่นำมาศึกษา และบริบทที่ใช้วิเคราะห์วัจนกรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสังเคราะห์สถานภาพการศึกษาวัจนกรรมจากการรวบรวมบทความในงานวิชาการของไทยในรอบ 33 ปี (พ.ศ. 2536–2568)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. ขอบเขตเนื้อหา

ผู้วิจัยสืบค้นจากบทความในวิทยานิพนธ์และบทความที่มีการศึกษาวัจนกรรม หรือมีการนำทฤษฎีวัจนกรรม (speech act) มาใช้วิเคราะห์ เริ่มต้นตั้งแต่ช่วงแรกที่พบงานวิจัยเกี่ยวกับวัจนกรรม จนถึงปัจจุบัน รวบรวมข้อมูลงานวิจัยได้จำนวนทั้งหมด 180 เรื่อง และถูกตีพิมพ์เผยแพร่ในช่วง พ.ศ. 2536-2568

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยานิพนธ์และบทความที่เป็นตัวบทภาษาไทยเท่านั้น และคัดเลือกงานวิจัยที่มีการระบุไว้แนวคิดวัจนกรรมจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยในประเทศไทย เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ฯลฯ และจากฐานข้อมูลออนไลน์ ได้แก่ Thai Journals Online (TCI-ThaiJo), Google Scholar และกูเกิล (Google)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์บทความที่รวบรวมมาทั้งหมด 180 เรื่อง แล้วนำมาสังเคราะห์องค์ความรู้ด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการของการศึกษาวัจนกรรมในช่วงอดีตถึงปัจจุบัน จากนั้นทำการสรุปและอภิปรายผลการวิจัย นำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษสถานภาพการศึกษาวัจนกรรมในงานวิชาการของไทยในรอบ 33 ปี (พ.ศ. 2536–2568) จำนวน 180 เรื่อง สามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ได้เป็น 5 ประเด็น ได้แก่ 1) ช่วงเวลาที่มี

การศึกษาวังนกรรม 2) แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ศึกษางานวิจัยวังนกรรม 3) ประเด็นที่ทำการศึกษาวังนกรรม 4) ประเภทของวังนกรรมศึกษา และ 5) บริบทที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ช่วงเวลาที่มีการศึกษาวังนกรรม

การศึกษาวังนกรรมในงานวิชาการของไทยตลอด 33 ปีที่ผ่านมา สามารถแบ่งพัฒนาการออกเป็น 4 ช่วง คือ ช่วงบุกเบิก (พ.ศ. 2536–2545) ช่วงขยายแนวคิด (พ.ศ. 2546–2555) ช่วงเติบโตพร้อมยุคดิจิทัล (พ.ศ. 2556–2565) และช่วงร่วมสมัย (พ.ศ. 2566–2568) แต่ละช่วงสะท้อนให้เห็นการปรับตัวของแนวคิด บริบท และประเด็นวิจัยที่สอดคล้องกับสังคมไทยในแต่ละยุค

1.1 ช่วงบุกเบิก (พ.ศ. 2536–2545) ช่วงเริ่มต้นนี้ถือเป็นระยะที่เพิ่งรับแนวคิดวังนกรรมและวังนปฏิบัติศาสตร์มาใช้ในวงวิชาการไทยอย่างเป็นระบบ งานวิจัยส่วนใหญ่ปรากฏในวิทยานิพนธ์หรือบทความวิชาการภายในมหาวิทยาลัยหลัก เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เนื้อหาการศึกษามักมุ่งเน้นการประยุกต์ทฤษฎีคลาสสิกของออสติน และเซิร์ล เพื่ออธิบายประเภทของวังนกรรมขั้นพื้นฐาน เช่น การบอกกล่าว การสั่ง การถาม การตอบ การขอร้อง หรือการปฏิเสธ ส่วนใหญ่ยังเป็นงานวิจัยเชิงทฤษฎีและเชิงเอกสารที่วิเคราะห์ข้อมูลจากบทสนทนาในชีวิตประจำวัน หรือข้อความในวรรณกรรมและเอกสารราชการ สะท้อนการวางรากฐานทางความรู้ด้านวังนกรรมให้เกิดการศึกษาเชิงระบบในภาษาไทย เช่น สินี วัฒนพานนท์ (2541) ศึกษาเรื่องวังนกรรมการสัญญาของเด็กไทย: การศึกษาเชิงอภิวังนปฏิบัติศาสตร์

1.2 ช่วงขยายแนวคิด (พ.ศ. 2546–2555) ช่วงนี้เป็นระยะที่การศึกษาวังนกรรมขยายตัวทั้งในเชิงหัวข้อและสถาบันที่ทำวิจัย งานวิชาการด้านนี้เริ่มมีหลากหลายสาขามากขึ้น เช่น นิเทศศาสตร์ การแปลและล่าม การสอนภาษา ภาษาศาสตร์ประยุกต์ นอกจากการวิเคราะห์วังนกรรมในชีวิตประจำวันแล้ว ยังเริ่มมีการศึกษาวังนกรรมในสื่อสมัยใหม่มากขึ้น เช่น โฆษณา เพลง สนทราพจน์ รายการโทรทัศน์ และงานแปล งานวิจัยบางส่วนเริ่มนำแนวคิดสหวิทยาการเข้ามาผสมผสาน เช่น ทฤษฎีความสุภาพ (politeness theory) ในงานวิจัยเรื่อง การศึกษาการแปลวังนกรรมการแสดงความคิดเห็นในภาพยนตร์ไทย (ภรณ์ ภูศรี, 2555) การวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ (critical discourse analysis) ในงานวิจัยเรื่อง แนวทางการแปลนวนิยายเรื่อง A Connecticut Yankee in King Arthur's Court ของ Mark Twain (ปณยา สุโลมาน, 2549) สะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนผ่านจากการศึกษาเฉพาะเชิงภาษาไปสู่การพิจารณามิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในการใช้วังนกรรม

1.3 ช่วงเติบโตพร้อมยุคดิจิทัล (พ.ศ. 2556–2565) ในระยะนี้ บริบทสังคมไทยเข้าสู่ยุคสื่อดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook, YouTube หรือสื่อประเภทกระดานสนทนา (web board) เช่น Pantip รวมถึงบล็อกและเว็บไซต์ต่าง ๆ กลายเป็นพื้นที่ใหม่ของการสื่อสารในสังคมไทย เช่น งานวิจัยเรื่อง กลวิธีทางภาษาในการตั้งกระทู้เพจ “ยำเผ็ด กระทู้อัดโซเชียล” (สุทธิดา จันทรดวง, 2565) งานวิจัยในระยะนี้มักมุ่งสำรวจพฤติกรรมการใช้ภาษาและลักษณะของวังนกรรมในโลกออนไลน์ เช่น การแสดงอารมณ์ การโต้แย้ง การสร้างอัตลักษณ์ และการใช้ถ้อยคำเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่สาธารณะดิจิทัล

นอกจากนี้ นักวิจัยเริ่มเชื่อมโยงปรากฏการณ์ทางภาษาเข้ากับประเด็นทางสังคม เช่น ในงานวิจัยเรื่อง “ศักดิ์ศรี” กับการสื่อสารจากมุมมองวัจนปฏิบัติศาสตร์: กรณีศึกษานักศึกษาและนักเรียนชาวไทย (ชาญวิทย์ เยาวฤทธา, 2565) หรือภาษาศาสตร์สังคม (sociolinguistics) ในงานวิจัยเรื่อง การแปลนวนิยายเรื่อง Beloved : ปัญหาและแนวทางการแก้ไข (ประภาศรี เจตทรงกุล, 2560) งานวิจัยในระยะนี้โดยรวมจึงเป็นการปูพื้นฐานของการศึกษาวัจนกรรมในบริบทดิจิทัล โดยเน้นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อความจริงในสื่อออนไลน์ เพื่ออธิบายรูปแบบการสื่อสารที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยในยุคดิจิทัลตอนต้น

1.4 ช่วงร่วมสมัย (พ.ศ. 2566–2568) แม้จะเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ แต่ข้อมูลวิจัยในช่วงสามปีล่าสุดนี้ สะท้อนแนวโน้มใหม่ ๆ อย่างชัดเจน นั่นคือ การขยายขอบเขตการศึกษาวัจนกรรมไปสู่สื่อใหม่ เช่น Facebook, Podcast รวมถึงการวิเคราะห์ข้อความบนแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ที่มีลักษณะสั้น กระชับ และมีอิทธิพลทางความคิดอย่างมาก นอกจากนี้ งานวิจัยยังให้ความสำคัญกับประเด็นทางสังคมที่ซับซ้อนขึ้น เช่น การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจทางการเมือง หรือการวิเคราะห์วัจนกรรมในกระแส Soft Power ของไทย งานวิจัยในช่วงนี้มักนำเสนอแนวทางวิเคราะห์ใหม่ ๆ เช่น การวิเคราะห์ข้อความด้วยโปรแกรมดิจิทัล รวมถึงการออกแบบกรอบวิเคราะห์แบบพหุสาขาให้เชื่อมโยงกับโลกออนไลน์ได้ดียิ่งขึ้น เช่น ราตรี แจ่มนิยม, พิระวิศว์ พูลเขตรวิทย์ และพรสวรรค์ เจริญหงษ์ษา (2566) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์วัจนกรรมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมภาคตะวันตกของไทยที่ปรากฏในสื่อออนไลน์

2. แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ศึกษางานวิจัยวัจนกรรม

จากการวิเคราะห์งานวิชาการด้านวัจนกรรมของไทยในช่วง พ.ศ. 2536–2568 พบว่ามีการนำแนวคิดและทฤษฎีหลากหลายกลุ่มมาใช้ในการศึกษา มีทั้งการศึกษาแนวคิดวัจนกรรมเป็นหลัก บางงานมีการนำทฤษฎีวัจนกรรมมาใช้วิเคราะห์แค่บางจุดเท่านั้น สามารถจัดแบ่งได้เป็น 5 กลุ่มสำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ศึกษางานวิจัยวัจนกรรม

กลุ่มแนวคิด	จำนวน	ร้อยละ
1. วัจนกรรมและทฤษฎีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์	140	77.78
2. กลวิธีทางภาษาและการใช้ภาษา	18	10
3. การสื่อความหมายและการสื่อสาร	10	5.56
4. วาทกรรมและการสนทนา	7	3.89
5. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ประยุกต์	5	2.77
รวม	180	100

3. ประเด็นที่ทำการศึกษาวัจนกรรม

จากการรวบรวมข้อมูลพบว่าประเด็นในการศึกษาวัจนกรรมในงานวิชาการของไทยระหว่าง พ.ศ. 2536–2568 มีความหลากหลาย สามารถจัดกลุ่มได้ 8 กลุ่มหลัก ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงประเด็นที่ทำการศึกษาวัจจนกรรม

ประเด็นที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. การแสดงและจำแนกวจนกรรม	74	41.11
2. กลวิธีและการใช้ภาษา	44	24.44
3. เปรียบเทียบ	18	10
4. โครงสร้างและการเชื่อมโยง	15	8.33
5. การตีความหมาย	14	7.78
6. การสื่อสารและบริบท	8	4.44
7. แนวทางการแปล	5	2.79
8. อุปลักษณ์	2	1.11
รวม	180	100

ผลการวิจัย พบว่าการศึกษาศึกษาการแสดงและจำแนกวจนกรรมเป็นประเด็นที่มีจำนวนสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งจำแนกประเภทวจนกรรม วิเคราะห์รูปแบบและลักษณะการแสดงออกของวจนกรรมในบริบทต่าง ๆ เช่น การสั่ง การชักชวน การขอร้อง และการให้เหตุผล ส่วนการศึกษากลวิธีและการใช้ภาษาจะมุ่งวิเคราะห์กลยุทธ์ทางภาษา เช่น วิธีโน้มน้าวใจ วิธีตอบโต้ และเทคนิคการเลือกใช้ถ้อยคำในสถานการณ์ต่าง ๆ สะท้อนถึงความสนใจในการสำรวจ วิธีปฏิบัติทางภาษา เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์การสื่อสาร การศึกษาการเปรียบเทียบเป็นงานที่เปรียบเทียบวจนกรรมระหว่างกลุ่มภาษา กลุ่มสังคม หรือข้ามวัฒนธรรม เพื่อชี้ให้เห็นความแตกต่างและลักษณะเฉพาะ การศึกษาโครงสร้างและการเชื่อมโยง ศึกษาองค์ประกอบภายในระดับประโยค การจัดลำดับบริเฉท การเชื่อมโยงประโยคและข้อความ เพื่อทำความเข้าใจว่าการจัดโครงสร้างมีผลต่อความหมายและหน้าที่ วจนกรรมอย่างไร การศึกษาการตีความหมาย มุ่งศึกษาถ้อยคำที่มีนัยซ่อนเร้น การตีความสองแง่สองง่าม รวมถึงการสื่อความหมายในระดับวจนปฏิบัติศาสตร์ การศึกษาการสื่อสารและบริบท ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้พูด-ผู้ฟัง โครงสร้างบริบททางสังคม องค์ประกอบการสื่อสาร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างวจนกรรม การศึกษาแนวทางการแปลสะท้อนว่างานวิจัยบางส่วนสนใจวจนกรรมในฐานะ ข้อมูลการแปลระหว่างภาษา เพื่อดูความถูกต้องทางความหมายและหน้าที่ที่วจนกรรมที่อาจเปลี่ยนแปลงตามวัฒนธรรม การศึกษาอุปลักษณ์เป็นการศึกษาการใช้อุปลักษณ์เชิงวจนกรรมเพื่อเสริมสร้างความหมายและอารมณ์ในการสื่อสาร

4. ประเภทของวจนกรรมศึกษา

จากการวิเคราะห์ประเภทวจนกรรมในงานวิจัย พบว่าส่วนใหญ่สอดคล้องกับการจำแนกประเภทวจนกรรมตามทฤษฎีของเซิร์ล มีทั้งการศึกษาแบบเจาะจงประเภทวจนกรรม กับศึกษาแบบวิเคราะห์ประเภททั้งหมด สามารถจำแนกได้ 7 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงประเภทของวัจนกรรมศึกษา

ประเภทวัจนกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. ศึกษาวัจนกรรมแบบภาพรวม	110	61.11
2. กลุ่มการแสดงความรู้สึก (expressives)	29	16.11
3. กลุ่มการชี้แนะ (directives)	14	7.78
4. กลุ่มการบอกกล่าว (representatives)	11	6.11
5. กลุ่มการผูกมัด (commissives)	9	5
6. ไม่ระบุ	7	3.89
7. กลุ่มการแถลงการณ์ (declarations)	0	0
รวม	180	100

5. บริบทที่ใช้ในการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์พบว่าบริบทที่นำมาศึกษาวัจนกรรมในงานวิชาการของไทยระหว่าง พ.ศ. 2536–2568 มีความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ การสื่อสารชีวิตจริง และสื่อวัฒนธรรม สามารถจัดกลุ่มได้ 7 ประเภท ดังนี้

ตารางที่ 4 ตารางแสดงบริบทที่ใช้ในการวิเคราะห์

บริบทที่ใช้	จำนวน	ร้อยละ
1. การสื่อสารในชีวิตประจำวัน	68	37.78
2. สื่อบันเทิง	28	15.56
3. วรรณกรรมและศิลปวัฒนธรรม	25	13.89
4. สื่อออนไลน์และโซเชียล	22	12.22
5. สื่อมวลชนและข่าว	13	7.22
6. สื่อโฆษณาและสื่อประชาสัมพันธ์	13	7.22
7. สิ่งพิมพ์และงานเขียน	11	6.11
รวม	180	100

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพการศึกษาวัจนกรรมในงานวิชาการของไทย ระหว่าง พ.ศ. 2536–2568 พบข้อสำคัญที่สามารถอภิปรายได้ตามประเด็นหลัก ดังนี้

1. ช่วงเวลาที่ศึกษา ภาพรวมของข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า การศึกษาวัจนกรรมในไทยมีพัฒนาการอย่างชัดเจนในช่วงเวลากว่า 30 ปี โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ช่วง คือ ช่วงบุกเบิก (พ.ศ. 2536–2545) ซึ่งงานส่วนใหญ่อยู่ในสถาบันหลักของประเทศไทย เน้นการประยุกต์ทฤษฎีพื้นฐานและการวิเคราะห์ข้อความเชิงโครงสร้าง ต่อมาในช่วงขยายแนวคิด (พ.ศ. 2546–2555) งานวิจัยเริ่มกระจายสู่มหาวิทยาลัยภูมิภาค หัวข้อมีความหลากหลายมากขึ้นและเกิดแนวโน้มสหวิทยาการ ช่วงเติบโตพร้อมยุคดิจิทัล

(พ.ศ. 2556–2565) เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่แสดงให้เห็นว่างานวิจัยจำนวนมากนำบริบทสื่อใหม่และสื่อออนไลน์มาวิเคราะห์ พร้อมเชื่อมโยงประเด็นสังคมร่วมสมัยมากขึ้น ส่วนในช่วงร่วมสมัย (พ.ศ. 2566–2568) แม้จะเป็นช่วงสั้น ๆ แต่สะท้อนทิศทางการนำงานวิจัยไปประยุกต์ในโลกดิจิทัล เช่น Facebook, Podcast ผลลัพธ์นี้แสดงให้เห็นว่า การศึกษาวิจัยของเรามีพลวัตต่อเนื่อง ปรับตัวตามเทคโนโลยีและรูปแบบสื่อสารในสังคมไทยได้อย่างสอดคล้องกับยุคสมัย

2. แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามีการใช้แนวคิดและทฤษฎี ได้แก่

2.1 กลุ่มแนวคิดวิจารณ์กรรมและทฤษฎีทางวิจารณ์ปฏิบัติศาสตร์ กลุ่มนี้ถือเป็นแกนกลางของงานวิจัยมีจำนวนงานสูงสุดถึง 140 เรื่อง ที่นำแนวคิดวิจารณ์กรรมตามทฤษฎีของออสตินและเซิร์ล และนักภาษาศาสตร์วิจารณ์กรรมอื่น ๆ มาใช้โดยตรง หรืองานวิจัยที่มีการนำทฤษฎีพลวัจนะ (dynamic speech act) มาใช้ เช่น โรเบิร์ต ทรอยเยอร์ (2550) ศึกษาเรื่องบทสนทนาในวรรณกรรมนานาชาติภาษาอังกฤษ: การเปรียบเทียบการสนทนาระหว่างพ่อแม่กับลูกในเรื่องสั้นในสามวิธียาของภาษาอังกฤษ และพบการใช้แนวคิดวิจารณ์ปฏิบัติศาสตร์แนวปลดปล่อย (critical pragmatics) มาประยุกต์ใช้ในบางงานวิจัยด้วย เช่น ชาญวิทย์ เยาวฤทธา (2561) ศึกษาเรื่องวิจารณ์กรรมการแสดงความไม่พอใจของนักศึกษาต่อผู้ปกครองและปัจจัยที่ผู้พูดคำนึงถึง สะท้อนให้เห็นว่านักวิจัยส่วนใหญ่ยังคงยึดกรอบคลาสสิกในการวิเคราะห์การใช้ภาษาตามบริบทสังคม

2.2 กลุ่มแนวคิดวาทกรรมและการวิเคราะห์การสนทนา พบว่าแม้จะมีจำนวนน้อยกว่า แต่มีการใช้แนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์ (critical discourse analysis และ discourse studies) เช่น กิตติพร บุญญานุภาพพงศ์ (2564) ศึกษาเรื่อง การสร้างชุมชนปฏิบัติในกลุ่มไลน์ผ่านวาทกรรมของการสื่อสารโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลาง รวมถึงแนวคิดการสนทนา (conversation analysis) เช่น อุมารณ สังขมาน (2559) ศึกษาเรื่องกลวิธีทางภาษาในวิจารณ์กรรมเสียดสีเพื่อสร้างความตลกขบขันของไทย เพื่อศึกษาความหมายแฝง ความสัมพันธ์อำนาจ และกลวิธีทางวิจารณ์กรรมในระดับเนื้อหาและโครงสร้างสนทนา ทั้งนี้สะท้อนถึงแนวโน้มที่นักวิจัยบางส่วนเริ่มใช้กรอบวิเคราะห์เชิงวาทกรรมร่วมกับวิจารณ์กรรม

2.3 กลุ่มกลวิธีทางภาษาและการใช้ภาษา ในบางงานมุ่งเน้นการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษา (language strategies) โดยเฉพาะการเลือกใช้ถ้อยคำ การจัดวางประโยค และอุปลักษณ์ (metaphor) เพื่อสร้างผลเชิงวิจารณ์กรรม เช่น ชมกฤษ ชมภูทิพย์ และปฐม หงษ์สุวรรณ (2564) ศึกษาเรื่อง กลวิธีการนำเสนอคำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายชุดวัยสบสวาทเคราะห์ขาด ขณะเดียวกันก็มีงานที่ศึกษาการเชื่อมความ (cohesion) เพื่อดูความต่อเนื่องของสารและวิจารณ์กรรมในข้อความ เช่น สมฤดี เดชอมร (2540) ศึกษาเรื่อง หน้าที่ทางปริจเฉทของอนุภาค LE ในภาษาม้งเขี้ยว

2.4 กลุ่มทฤษฎีการสื่อความหมายและการสื่อสาร งานวิจัยบางส่วนใช้แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อความหมาย (semantic-pragmatic) และแนวคิดการสื่อสาร (communication studies) เพื่ออธิบายลักษณะการถ่ายทอดเจตนาของผู้พูด ผู้เขียน หรือผู้สื่อสาร เช่น มัลลิกา มาภา, ดวงเด่น บุญปก และ วาสนา นามพงศ์ (2554) ศึกษาเรื่องการสวดสรวัญญะของจังหวัดนครพนม: ศึกษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร

2.5 กลุ่มทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ประยุกต์ แม้จะพบจำนวนน้อย แต่ก็มีทฤษฎีทฤษฎีความสุภาพ (politeness theory) ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม (sociolinguistics) แนวคิดเรื่องศักดิ์ศรี (face theory) และทฤษฎีการแปล (translation theory) มาใช้ประกอบการวิเคราะห์วัจนกรรมบางประเภท เช่น การเจรจาต่อรอง หรือการแปลวัจนกรรมระหว่างภาษา เช่น งานวิจัยเรื่อง การศึกษาความสุภาพในการขอร้องและการปฏิเสธในการติดต่อธุรกิจทางจดหมายในภาษาไทยตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์ (ปณินดา เลอเลิศยุติธรรม, 2549)

3. ประเด็นที่ศึกษา งานวิจัยส่วนใหญ่เน้นการจำแนกประเภทวัจนกรรม และวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาเป็นหลัก ซึ่งสะท้อนว่านักวิจัยยังคงให้ความสำคัญกับการจำแนกประเภท บทบาท และหน้าที่ของถ้อยคำตามเจตนาในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม งานในหมวดที่เน้นการเชื่อมโยงโครงสร้างข้อความ การตีความหมายลึกซึ้ง หรือ การเปรียบเทียบเชิงวัฒนธรรม ยังคงมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับงานที่เน้นเชิงภาพรวม สะท้อนโอกาสในการต่อยอดงานวิจัยเชิงลึก หรือข้ามสาขาในอนาคต

4. ประเภทวัจนกรรมที่ศึกษา พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาวัจนกรรมในเชิงภาพรวม โดยไม่ได้ระบุประเภทตามกลุ่มของทฤษฎีอย่างชัดเจน เป็นการศึกษาที่วิเคราะห์หาประเภทของวัจนกรรมแบบไม่เฉพาะเจาะจง แต่เมื่อจำแนกตามแนวคิดของเซิร์ล พบว่ากลุ่ม expressives หรือวัจนกรรมแสดงท่าทีความรู้สึก และความคิดเห็น มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่ม directives (เช่น ขอร้อง ชักชวน) และ representatives (การบอกกล่าว แย้ง แก้ไขความเข้าใจผิด) ส่วนกลุ่ม commissives (เช่น การสัญญา การปฏิเสธ) มีจำนวนน้อยที่สุด ผลนี้ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาวัจนกรรมในไทยยังคงให้ความสำคัญกับ มิติการแสดงอารมณ์ และท่าทีทางสังคม มากกว่าการศึกษาวัจนกรรมเชิงประกาศหรือแถลงการณ์ (declarations) ซึ่งแทบไม่ปรากฏในข้อมูลที่วิเคราะห์ นอกจากนี้ยังพบการศึกษาที่ไม่ระบุประเภท มักจะอยู่ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องแนวทางการแปล ซึ่งเป็นการนำแนวคิดวัจนกรรมไปเป็นแนวทางประกอบ

5. บริบทที่ใช้วิเคราะห์ ข้อมูลสะท้อนว่าบริบทที่นำมาวิเคราะห์วัจนกรรมมีความหลากหลายมากขึ้นตามยุคสมัย โดย การสนทนาในชีวิตประจำวัน ยังครองสัดส่วนสูงสุด แสดงให้เห็นว่าการศึกษาวัจนกรรมในไทยยังเน้นฐานข้อมูลจากสถานการณ์สื่อสารจริงเป็นหลัก ในขณะเดียวกัน งานวิจัยในสื่อใหม่ เช่น โซเชียลมีเดีย เพลง รายการโทรทัศน์ โฆษณา และกระทู้ในเว็บไซต์ เริ่มมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในรอบ 10 ปีหลัง สะท้อนให้เห็นการขยายบริบทการศึกษาให้สอดคล้องกับพฤติกรรมสื่อสารร่วมสมัย

ภาพรวมสะท้อนให้เห็นว่าการศึกษาวัจนกรรมในงานวิชาการของไทยพัฒนามาอย่างต่อเนื่องและมีความยืดหยุ่นสูง นักวิจัยปรับใช้แนวคิดดั้งเดิมร่วมกับการขยายกรอบวิเคราะห์ใหม่ ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสื่อ สังคม และเทคโนโลยีในแต่ละยุค แม้จะยังคงพึ่งพาทฤษฎีแบบคลาสสิก แต่มีสัญญาณเชิงบวกที่แสดงถึงการเปิดรับแนวคิดสหวิทยาการและประเด็นเชิงสังคมวัฒนธรรมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนาแนวคิดหรือวิธีวิเคราะห์ที่หลากหลาย เพื่อให้เหมาะกับสังคมไทยร่วมสมัย
2. ควรเพิ่มงานวิจัยวัจนกรรมที่เปรียบเทียบข้ามภาษาและวัฒนธรรม

รายการอ้างอิง

- กมลวรรณ ลิ้มเจษฎาพงษ์. (2563). **วัจนกรรมการให้คำปรึกษาปัญหาชีวิตในคอลัมน์ธรรมะเดลินิตยสารซีเคร็ต** [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- กิตติพร บุญญานุภาพพงศ์. (2564). **การสร้างชุมชนปฏิบัติในกลุ่มไลน์ผ่านวาทกรรมของการสื่อสารโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลาง** [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชมภูษ ชมภูทิพย์ และปฐม หงษ์สุวรรณ. (2564). กลวิธีการนำเสนอคำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในนวนิยายชุดวัยแสนสาหัสแหวกขาด. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์**, 8(4), หน้า 146-159.
- ชาญวิทย์ เยาวฤทธา. (2561). **วัจนกรรมการแสดงความไม่พอใจของนักศึกษาต่อผู้ปกครองและปัจจัยที่ผู้พูดคำนึงถึง**. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**, 12(2), หน้า 96-126.
- ชาญวิทย์ เยาวฤทธา. (2565). “ศักดิ์ศรี” กับการสื่อสารจากมุมมองวัจนปฏิบัติศาสตร์: กรณีศึกษา นักศึกษาและนักเรียนชายไทย. **วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**, 7(2), หน้า 1-19.
- ทรงธรรม อินทจักร. (2550). **แนวคิดพื้นฐานด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์**. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทัศนีย์ เมฆถาวรวัฒนา. (2541). **วัจนกรรมการขอโทษในภาษาไทย** [วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปณยา สุโสมาน. (2549). **แนวทางการแปลนวนิยายเรื่อง A Connecticut Yankee in King Arthur's Court ของ Mark Twain** [วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปณิดา เลอเลิศยุติธรรม. (2549). **การศึกษาความสุภาพในการขอร้องและการปฏิเสธในการติดต่อธุรกิจทางจดหมายในภาษาไทยตามแนววัจนปฏิบัติศาสตร์** [วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาศรี เจตทรงกุล. (2560). **การแปลนวนิยายเรื่อง Beloved: ปัญหาและแนวทางการแก้ไข** [วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภรณ์ ภูศรี. (2555). **การศึกษาการแปลวัจนกรรมการแสดงความไม่พอใจในภาพยนตร์ไทย** [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มัลลิกา มาภา, ดวงเด่น บุญปก และวาสนา นามพงศ์ (2554). การสวดสภัญญะของจังหวัดนครพนม: ศึกษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร. **วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 3(6), หน้า 51-61.

- ราตรี แจ่มนิยม, พีระวิศว์ พูลเชตรวิทย์ และพรสวรรค์ เจริญหงษ์ษา (2566). การวิเคราะห์วัจนกรรมการ
ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ภาคตะวันตกของไทยที่ปรากฏในสื่อออนไลน์.
วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 14(1),
หน้า 127-142.
- โรเบิร์ต ทรอยเยอร์. (2550). บทสนทนาในวรรณกรรมนานาชาติภาษาอังกฤษ : การเปรียบเทียบการ
สนทนาระหว่างพ่อแม่กับลูกในเรื่องสั้นในสามวิธภาษาของภาษาอังกฤษ [วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมฤดี เดชอมร. (2540). หน้าที่ทางปริศนาของอนุภาค LE ในภาษาม้งเขี้ยว [วิทยานิพนธ์
อักษรศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สินี วนิชขานนท์. (2541). วัจนกรรมการสัญญาของเด็กไทย: การศึกษาเชิงอภิวจนปฏิบัติศาสตร์
[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิดา จันทรดวง. (2565). กลวิธีทางภาษาในการตั้งกระทู้เพจยาเสพติด กระทู้เด็ดโซเซียล. วิวิจารณ์สาร
วารสารด้านภาษาและวัฒนธรรม, 6(1), หน้า 113-126.
- อรรวรรณ ปิรันธน์โอวาท. (2546). รายงานการวิจัยเรื่อง กรอบวาทกรรมวิเคราะห์กับกรณีศึกษาไทย.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อังค์วรา อรินมะพันธ์. (2551). การแปลนวนิยายแนวเสียดสี เรื่อง Catch-22 [วิทยานิพนธ์
อักษรศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุมาภรณ์ สังขมาน. (2559). กลวิธีทางภาษาในวัจนกรรมเสียดสีเพื่อสร้างความตลกขบขันของไทย.
วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ, 23(1), หน้า 154-178.